
Den usynlige Stjerne

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Den usynlige Stjerne

4

Den usynlige Stjerne

Den usynlige Stjerne

Jyllands-Posten. 25-12-43.[1]

Den usynlige Stjerne

Af Sognepræst Kaj Munk

MON Stjernerne skulde være glødende Kanonkugler mellem to fjendtlige Magter? Ja, hvorfor ikke? Verdensrummet, siger vi. Hvem har fortalt os, at der kun er eet. Og er der to, kan vi vel være sikre paa, at de er i Krig med hinanden.

Vi er vant til at anskue Stjernehimlen som et Billede paa ophøjet Fred. Vi løfter vore Øjne mod de fjerne Lyspunkter i det endeløse Rum, og vi bliver tause og tænker paa Evigheden. Dejlig er den Himmel blaa, Lyst det er at se derpaa., hvor de gyldne Stjerner blinke, hvor de smile, hvor de vinke os fra Jorden op til sig, synger Digteren. Og Tænkeren nikker: Stjernehimlen over mig og Sædelæren i mit eget Bryst.

Dog - det staar kun maadeligt til med Sædeloven i vort eget Bryst. Hvad den ene kalder for Ret og Sandhed, er sort Uret og Løgn for den anden. Hvorfor skulde det saa forholde sig bedre med Stjernehimlen? Dens Fred og Evighed - er det ikke bare vore Ønskedrømme, vi anbringer et Steds saa højt oppe, at det ikke er nemt at ramme dem med Sten? Sfærernes Musik - hvorfor skulde den egentlig være stort anderledes end den Musik, Jorden har at byde paa? For Jorden er jo dog ogsaa i al Beskedenhed en Stjerne. Atter lægger vi Hovedet tilbage og spørger os selv: Mon de er glødende Kanonkugler deroppe paa Vej mellem to fjendtlige Verdensrum?

Hvordan det nu end forholder sig - den Stjerne, der tændtes Julenat, er ikke i Familie med de blafrende og blinkende Lys histoppe omkring den røde Mars. Man har villet regne Jesu Fødsel ud efter, hvad Aar der viste sig en Komet. Det er halsløs Gerning. Den Stjerne, der skinnede over Krybberummet i Betlehem, blev indregistreret i troende Hjerter, men ikke i Annalerne hos noget meteorologisk Institut. *Den* var ingen Kanonkugle, men et Bud fra Gud selv, og et Bud netop om Fred og Evighed.

En dansk Salmedigter har i Aar i »Folkeskolen« skrevet et Juledigt for Børn. Han er inde paa, at Julenat skete der mange sære Ting: En Engel kom til Syne, et himmelsk Kor lod sig høre, fattige Hyrder paa Marken fik aabenbaret, at Davids-sønnen var født. Altsammen sært. Men det særeste var, at da Hyrderne saa det lille nyfødte Fattigmandsbarn i dets Krybbevugge, da troede de virkelig, at dette var Davidssønnen. Hvordan i Alverden kunde det gaa til?

Grundtvig har digtet et uendelig skønt Svar paa det Spørgsmaal. Barnet godtgjorde sig derved, at Stjernen, der viste Vej til Kongesønnen, genfandtes i dets Øje.

Men mer end et aandfuldt Paafund er det Svar ikke. For Menneskeøjne at se laa der ingen Stjernesøn i Krybben i Betlehemkroens Staldlænge. Hvad de fandt, var en Tømrer fra Galilæa med Hustru og nyfødt Barn. Voilà tout!

Naar Hyrderne paa Marken og Kongerne fra Østen faldt paa Knæ og tilbad, saa var det, fordi et Instinkt i dem sagde: Her! Det Instinkt hang sammen med, at de var Mennesker, i hvem den hellige Forventning aldrig var sluknet. Uden I bliver som Børn, skal I ikke se

Guds Rige, lød sidenhen det guddommelige Ord. Disse allerførste Kristne var barnlige i den Forstand, at Underet aldrig var blevet dem en Umulighed. Tiden gør os andre graa og nøgterne og fornuftige, og vor Fornuft og Nøgternhed spærrer os ude fra Virkeligheden. Men der er altsaa nogle enkelte gale - gale, ja, thi for en Voksen er det Galskab at være Barn, og disse Gale finder Virkeligheden for os alle. De har den sjette Sans, som imellem Stjernernes Kanonkugler finder den ene, der er Fred, øjner den Usynlige, der er Evighed. De ser et Fattigmandsbarn i en Krybbe, og skønt intet her tyder paa, at Hallucinationen ude paa Marken før var andet end Hallucination, falder de dog dybt grebne paa Knæ i Følelsen af, at den var mere, det modsatte nemlig, Aabenbaring.

Ogsaa vi holder Vagt over vore faa Hjorder i den bidende Nattekulde, den lille Smule, der er levnet os endnu af Mad og Klæder og Tro og Haab og Kærlighed, af Liv, menneskeligt Liv. Vi holder Vagt over det, men har ikke megen Udsigt til at kunne bevare synderligt af den i den Fimbulvinter, vi er midt i. Ja, vi vaager i Verdensrummets Kulde med Stjernernes Splinter af Bomber og Granater flyvende over os. Men er vi Kristenmennesker, øjner vi mellem dem den Stjerne, som ikke er der. Lad os kalde den Kærligheden, den almægtige, den guddommelige Kærlighed. Den er saa afmægtig som - ja, just som et Spædbarn i den fattigste Vugge. Hadet har Magt, Hadet virker Undere. Hadet faar Millionerne til at gøre Knæfald og til at ofre Liv og Sjæl. Men der er nogle gale, som blankt ud fornægter det. Midt i deres Kamp mod de hvæsende Stjerner, som Digteren Nis Petersen fablede om, før han døde, bliver de stille og stærke i Anelsen af den stille og stærke Stjerne, som Julenatten bragte Budskab fra. Disse gale med deres Forvisning om det Usynlige skal frelse Jorden. Andre kan ikke. Hvergang de forsøger paa det med deres »hvæsende Stjerner«, styrtes den blot dybere ud i Kaos, længere ned mod Helvede. Men Troens Folk, der engang for alle har frigjort sig for Haandgribelighedens Trældom, skal løfte Verden opad mod det usynlige Lys, der kaldes Aand.

Den unge Tømrer fra Galilæa har vist os dette Syn: En hellig Gud, værd at elske for Menneskene, ene af alt vor Kærlighed værd, højt i en uantastelig Himmel, og en Jord, hvor engang hans Vilje raader som i hin Himmel nu. Jesus har vist os det Syn. Alt i Verden modsiger det, kalder det Galskab og Latterlighed, kalder det Sindssyges Ønskedrømme. Jesus har med sit Liv, sin Død, sin Opstandelse vist os det, saa hans Ord er nok til at veje Verdener af Tvivl og Modsigelse op. Vi tror paa den usynlige Stjerne og gør os til Tjenere under dens Lys. Jesus har gjort, at vi kan gøre det. Derfor holder vi Jul i hans Navn.

Kaj Munk

Jesu Fødsel. Fra den berømte franske Illustrator Gustave Dorés Billedbibel.

Kaj Munk